

УДК 001.8:63
М 58

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою Радою Уманського національного університету садівництва
(протокол № 6 від 31 травня 2023 року)*

Редакційна колегія:

НЕПОЧАТЕНКО Олена – доктор екон. наук, професор, (відповідальний редактор); **КАРПЕНКО Віктор** – доктор с.-г. наук, професор, (заступник відповідального редактора); **БАЛАБАК Анатолій** – доктор с.-г. наук, професор; **ГОСПОДАРЕНКО Григорій** – доктор с.-г. наук, професор; **ЄЩЕНКО Володимир** – доктор с.-г. наук, професор; **ЗАМОРСЬКА Ірина** – доктор техн. наук, професор; **ЗАМОРСЬКИЙ Володимир** – доктор с.-г. наук, професор; **КУЧЕРЕНКО Тамара** – доктор екон. наук, професор; **ЛЮБИЧ Віталій** – доктор с.-г. наук, професор; **МУДРАК Руслан** – доктор екон. наук, професор; **НЕСТЕРЧУК Юлія** – доктор екон. наук, професор; **НОВАК Інна** – доктор екон. наук, професор; **ОСОКІНА Ніна** – доктор с.-г. наук, професор; **ПОЛТОРЕЦЬКИЙ Сергій** – доктор с.-г. наук, професор; **ПОЛЩУК Валентин** – доктор с.-г. наук, професор; **ТОКАР Анастасія** – доктор с.-г. наук, професор; **УЛЯНИЧ Олена** – доктор с.-г. наук, професор; **УЛАНЧУК Володимир** – доктор екон. наук, професор; **ШКОЛЬНИЙ Олександр** – доктор екон. наук, професор; **ШЛАПАК Володимир** – доктор с.-г. наук, професор; **ЯЦЕНКО Анатолій** – доктор с.-г. наук, професор; **КОСТЕЦЬКА Катерина** – кандидат с.-г. наук, доцент (відповідальний секретар).

Матеріали Всеукраїнської наукової конференції молодих учених і науково-педагогічних працівників, **24 травня 2023 р.** / Редкол.: Непочатенко О. О. (відп. ред.) та ін. Умань: ВПЦ «Візаві», 2023. 201 с.

У збірнику тез наведено результати наукових досліджень вітчизняних науковців. У наукових матеріалах висвітлено питання, що стосуються актуальних проблем сучасної аграрної науки й освіти. Розраховано на студентів, аспірантів, докторантів, викладачів, наукових співробітників і фахівців, які займаються сучасними питаннями аграрного виробництва, науки й освіти.

Відповідальність за достовірність цифрового матеріалу, фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори статей. Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.

© Уманський національний
університет садівництва, 2023

Застосування технології блокчейн у сфері страхування має значний потенціал для вирішення багатьох проблем. Зокрема, використання блокчейну може забезпечити надійну систему ідентифікації та аутентифікації клієнтів, що зменшить ймовірність шахрайства та підробки полісів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Нагайчук Н. Г., Третяк Н. М. Можливості використання технології blockchain у страхуванні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. № 19 (2). С. 104–107.

2. Чернявський Ю.С. Можливість застосування технологій блокчейн у сфері страхування. *Підприємництво та інновації*. 2022. Вип. 24. С. 118–122.

3. Технологія блокчейн. Як це працює в бізнесі. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2017/09/07/29878823/>

4. Best's Special Report: Insurers Across the Globe Recognize Innovation Critical for Future Success: веб-сайт. URL: <https://news.ambest.com/presscontent.aspx?refnum=27127&altsrc=9>

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ І СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Діана ГРИШКО, здобувачка першого рівня вищої освіти

Світлана ВЛАСЮК, кандидат економічних наук

Уманський національний університет садівництва

Протягом усієї еволюції суспільства соціальний захист та соціальна захищеність населення завжди були індикаторами соціального розвитку країни та якості життя її громадян. Адже їхня ефективна організація забезпечує соціальну стабільність та достатній рівень життєзабезпечення та матеріального забезпечення людей. Формування ефективних систем соціального захисту та соціального забезпечення у системі народного господарства завжди знаходилося у колі інтересів вітчизняних та зарубіжних дослідників. Це можна пояснити його важливістю для економіки та суспільства загалом.

Соціальний захист часто розуміється як законодавчо встановлена підтримка найбідніших та соціально незахищених верств населення, зокрема пенсіонерів, дітей, інвалідів, розширених сімей тощо. По-друге, соціальне забезпечення поширюється на все без винятку населення країни і виступає не лише як механізм подолання наслідків соціально-економічних ризиків, а й забезпечує захист кожного члена суспільства від народження до смерті та залежно від його статі. система, що забезпечує соціальну стабільність без належать до будь-якого прошарку населення [1, с. 6].

Соціальний захист здійснюється державою через встановлені законом соціальні гарантії та економічні механізми, і тому викладено нижче.

1) забезпечити гідний рівень життя шляхом надання правової, фінансової та матеріальної підтримки окремим громадянам (найбільш незахищеним верствам населення) та захистити окремі категорії осіб, на яких можуть негативно вплинути ринкові процеси; населення та створити соціальні гарантії для економічно активної частини населення, що забезпечують їх прийняття до країни, умови життя та праці її громадян, у тому числі встановлення соціальних стандартів [2, с. 133];

2) як систему державного гарантування прав фізичних осіб України на матеріальне забезпечення у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності або годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у пенсійному віці та інших випадках, передбачених законодавством України [3].

Соціальний захист громадян є одним із основних завдань держави, і передусім для найвразливіших верств: людей похилого віку, дітей, самотніх матерів, інвалідів тощо.

В Україні система соціального захисту складається із загальнообов'язкового державного соціального страхування, державної соціальної допомоги малозабезпеченим, а також різних компенсаційних виплат.

Пенсійний фонд України є центральним органом виконавчої влади з управління пенсійними фінансами, та його діяльність спрямовується та координується Радою Міністрів України.

Діяльність Пенсійного фонду України регулюється Конституцією та законами України, Указом Президента України, Ради Міністрів України та Положенням про Пенсійний фонд України. Пенсійний фонд України узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавства та вносить їх на розгляд Президента України та Ради Міністрів України в установленому порядку. У межах своїх повноважень Пенсійний фонд України організує виконання законодавчих актів та здійснює системний контроль за їх виконанням.

Основними завданнями Пенсійного фонду України є: участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері пенсійного забезпечення та соціального страхування збір та акумулювання коштів на пенсійне забезпечення, повне та своєчасне фінансування видатків на виплату пенсій та пенсій в Україні забезпечення інших соціальних виплат, що здійснюються за рахунок фондів, ефективного використання коштів Пенсійного фонду України, виконання адміністративних функцій у межах своїх повноважень, удосконалення методів фінансового планування, звітності про витрачання коштів Пенсійного фонду України та системи управління.

Бюджет Пенсійного фонду України складається з урахуванням таких видатків: обов'язкові державні пенсійні внески сплачуються юридичними

особами, фізичними особами суб'єктами підприємницької діяльності та фізичними особами у порядку, встановленому законодавством. кошти державного та місцевих бюджетів України, кошти, одержані в обіг; Добровільні пожертвування підприємств, установ, організацій та громадян. Розміри штрафів, та штрафів за недотримання порядку сплати обов'язкових державних пенсійних внесків. банківські кредити, інші доходи, які не заборонені законодавством. Бюджет Пенсійного фонду України щороку затверджується Радою Міністрів України [4].

Соціальний захист і соціальне забезпечення населення – найбільша видаткова стаття зведеного бюджету України, та за обсягом випереджає видатки на охорону здоров'я, освіту та на фінансово-економічну діяльність (табл. 1).

1. Видатки на соціальний захист і соціальне забезпечення у видатках зведеного бюджету та ВВП в Україні, 2015-2019 рр.

<i>Показник</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
Валовий внутрішній продукт, млрд грн.	1975,5	2383,1	2982,9	3558,7	3974,6
Видатки зведеного бюджету, млрд грн.	679,9	835,8	285,8	309,4	321,8
Видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення, млрд грн	176,3	258,3	285,8	309,4	321,8
Частка видатків на соц. захист та соц. забезпечення у видатках зведеного бюджету,%	25,93	30,9	27,04	24,75	23,45
Частка видатків на соц.захист та соц.забезпечення ВВП,%	8,92	10,84	9,58	8,69	8,1

Варто зазначити, що найбільша частка видатків на соціальний захист і соціальне забезпечення у видатках зведеного бюджету та ВВП досягла найвищого рівня у 2016 р. та становила 30,9 % та 10,84 % відповідно. Проте, в загальній структурі зведеного бюджету протягом 2015–2019 рр. прослідковується тенденція до зниження, яке розпочинаючи з 2016 р. на 30,9 %, а в 2019 р. – до 23,4 %. Коливання видатків на соціальний захист і соціальне забезпечення у межах 8,110,84 % є доволі значним та свідчить про значимість соціальної функції держави щодо соціального забезпечення й соціального захисту в Україні [5].

Таким чином, можна зробити висновок, що вирішальним завданням, яке стоїть перед Україною в умовах ринкової та європейської інтеграції, є прийняття прозорого та чіткого плану дій щодо ефективного державного регулювання та адекватного фінансування системи соціального захисту та соціального забезпечення. В основі якого має бути формування достатньої якості життя та

покращенням добробуту населення за рахунок впровадження високих соціальних стандартів та створення здорового соціального клімату всередині країни [6, с. 2].

Таким чином, держава може відновити довіру населення до інститутів влади та соціальної справедливості, що формується за рахунок використання економічних та правових засобів державного впливу

ЛІТЕРАТУРА:

1. Клименко А.Л. Соціальний захист і соціальне забезпечення в умовах євроінтеграції України: окремі аспекти. *Теорія і практика правознавства*. 2017. Вип. 2 (12). С. 1–10.

2. Осіпова Л.В., Плахтій В.Г. Фінансове забезпечення соціального захисту населення в Україні : сучасний стан та перспективи. *Проблеми економіки та політичної економії*. 2018. № 1. С. 125–138.

3. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту України: навч. посіб. К.: Знання, 2005. 615 с.

4. Бюджет Пенсійного фонду України URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/re16913?an=33>

5.Звітність про виконання Державного бюджету за 2016 рік (за даними Державно і казначейської служби України). URL:<https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/richniy-zvit-pro-vikonannyaderzhavnogo-byudzhetu-ukraini-za-2016-rik>

6. Клименко А.Л. Соціальний захист і соціальне забезпечення в умовах євроінтеграції України: окремі аспекти. *Теорія і практика правознавства*. 2017. Вип. 2 (12). С. 1–10.

ЕКОНОМІЧНІ ІНТЕРЕСИ ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ

Марина ДУБІНІНА, доктор економічних наук

Ярослав ТИВОНЧУК, здобувач третього рівня вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет України

Зважаючи на важливість економічних інтересів у формуванні та розвитку сучасних економічних систем, їх класифікація має важливе значення для вивчення законів та закономірностей появи, розвитку та поєднання різних видів інтересів. Зокрема, важливо розрізняти факторні та функціональні характеристики економічних інтересів. Факторна класифікація враховує основні суб'єкти економічних відносин, до складу яких входять власники, управлінці, працівники та орендарі, а також інші суб'єкти економічних відносин, такі як продавці, покупці, посередники, держава та незайняте населення [1, с. 48–49].

Функціональна класифікація враховує роль, яку відіграє кожен суб'єкт у формуванні та розвитку економічних відносин. Так, економічні інтереси